

PODSUMOWANIE

STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU CHODZIESKIEGO**

NA LATA 2017-2020

WYKONAWCA:

EKOSTANDARD
Pracownia Analiz Środowiskowych

Ul. Wiązowa 1B/2, 62-002 Suchy Las
www.ekostandard.pl
email: ekostandard@ekostandard.pl
tel. 505-006-914, (61) 812-55-89

AUTORZY OPRACOWANIA:

Robert Siudak
Katarzyna Lewandowska

1. PODSTAWY PRAWNE

Bezpośrednią delegację dla postępowania administracyjnego w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w prawodawstwie polskim stanowi art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.), dokonującej w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985, str. 40, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1, str. 248);
- dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, str. 30; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 157);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003, str. 26; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 7, str. 375);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 5.06.2003, str. 17; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 466);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008, str.8).

Poza ww. aktami prawnymi, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko regulują dodatkowo:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.);
- ustawa z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 778, z późn. zm.);
- ustawa a dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2016r. poz. 290, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.).

Art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.), określa zakres podsumowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

2. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Przedmiotem Prognozy jest *Program Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020*.

Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana z uwzględnieniem zakresu określonego w art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa

czeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.).

Program Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020 porusza szeroko rozumianą problematykę ochrony środowiska na terenie powiatu. W *Programie* zawarty jest opis stanu środowiska na terenie gminy oraz presje, jakim podlegają poszczególne komponenty środowiska. Na podstawie diagnozy stanu środowiska w *Programie* określone zostały cele i kierunki interwencji, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów (monitoring realizacji *Programu* oraz nakłady finansowe potrzebne na wdrożenie założeń *Programu*).

Nadrzędnym celem *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020 roku* jest długotrwały zrównoważony rozwój powiatu, w którym kwestie ochrony środowiska są rozważane na równi z kwestiami rozwoju społecznego i gospodarczego.

Natomiast po dokonaniu diagnozy stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie powiatu oraz kierując się uwarunkowaniami zewnętrznymi (obowiązujące akty prawne) i wewnętrznymi (lokalne opracowania planistyczne, uchwały) dokonano wyboru celów strategicznych. W ramach wyodrębnionych celów wyznaczono kierunki interwencji, które mają doprowadzić do osiągnięcia poprawy stanu środowiska. Zaproponowane przedsięwzięcia w przyszłości przyczynią się do poprawy stanu środowiska na terenie powiatu chodzieskiego.

Zgodnie z *Wytocznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska* Program ochrony środowiska powinien wyznaczać cele strategiczne w zakresie następujących obszarów interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza;
- zagrożenie hałasem;
- pola elektromagnetyczne;
- gospodarowanie wodami;
- gospodarka wodno-ściekowa;
- zasoby geologiczne;
- gleby;
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- zasoby przyrodnicze;
- zagrożenie poważnymi awariami.

Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne takie, jak działania edukacyjne czy monitoring środowiska:

- edukacja - cel świadome ekologicznie społeczeństwa;
- monitoring środowiska - cel: zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Cele zostały określone zgodnie z zasadą SMART - powinny być skonkretyzowane (specific, określone możliwie konkretnie), mierzalne (measurable, z przypisanymi wskaźnikami), akceptowalne (achievable, akceptowane przez osoby pracujące na rzecz ich osiągnięcia), realne (realistic, możliwe do osiągnięcia), terminowe (time-bound, z przypisanymi terminami).

Realizacja celów i zadań zawartych w *Programie* wpisuje się w szereg dokumentów strategicznych poziomu międzynarodowego, krajowego, regionalnego. Zgodność założeń *Programu* z tymi dokumentami gwarantuje, że podejmowane działania w skali lokalnej harmonizują z kierunkami rozwoju ustalonymi na wyższych szczeblach administracji samorządowej oraz administracji rządowej. Oznacza to, że planowane działania nie są przypadkowe, lecz służą osiągnięciu celów o charakterze globalnym i długoterminowym.

Tabela 1. Obszary, cele i kierunki interwencji Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020

OBSZARY INTERWENCJI	CELE	KIERUNKI INTERWENCJI
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)piranu, pyłu zawieszonego PM _{2,5} oraz PM ₁₀ osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
		osiągnięcie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń powietrza: pyłu PM ₁₀ , pyłu PM _{2,5} ; osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu
		rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii
		rozwój i modernizacja zbiorowych systemów ciepłowniczych
		termomodernizacja
		rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska i wspieranie ekologicznych form transportu - budowa ścieżek rowerowych
		ograniczenie emisji niskiej; modernizacja/wymiana indywidualnych źródeł ciepła
		rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia budynków i dróg publicznych
ZAGROŻENIE HAŁASEM	dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu	ochrona przed hałasem
	zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas	zmniejszanie hałasu
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas	ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym
GOSPODAROWANIE WODAMI	zwiększenie retencji wodnej ograniczenie wodochłonności gospodarki osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód	gospodarowanie wodami dla ochrony przed: powodzią, suszą i deficytem wody
		zwiększenie retencji wodnej
		zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego; minimalizacja ryzyka powodziowego
		ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi
		optymalizacja zużycia wody
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	poprawa jakości wody powierzchniowej	zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki
		rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej
ZASOBY GEOLOGICZNE	ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni	racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalni ze złóż
	rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	zabezpieczanie cennych gospodarczo złóż surowców mineralnych

OBSZARY INTERWENCJI	CELE	KIERUNKI INTERWENCJI
GLEBY	dobra jakość gleb	ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi
	rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych	rekultywacja i dekontaminacja terenów poprzemysłowych
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko	racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne
		budowa infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych
		budowa instalacji służących do odzysku (w tym recyklingu), termicznego przekształcania z odzyskiem energii oraz instalacji unieszkodliwiania odpadów
		minimalizacja składowanych odpadów
		zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych
		gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne
ZASOBY PRZYRODNICZE	zachowanie różnorodności biologicznej	przywrócenie/utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków fauny i flory w ramach sieci Natura 2000
		ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów cennych przyrodniczo, tworzenie nowych form ochrony przyrody
		ochrona gatunkowa
ZASOBY PRZYRODNICZE CD.	zachowanie różnorodności biologicznej	trwale zrównoważona gospodarka leśna
		stworzenie warunków ochrony korytarzy ekologicznych i przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, utrzymanie i od-twarzanie ekosystemów i ich funkcji
		ochrona krajobrazu
		tworzenie zielonej infrastruktury
ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI	utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii	minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii i zagrożeń środowiska dla ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego, działalności gospodarczej

źródło: opracowanie własne

W nowym systemie zarządzania rozwojem Polski, którego podstawę stanowi ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) do głównych dokumentów strategicznych, w oparciu o które prowadzona jest polityka rozwoju, należą:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności;
- Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjne gospodarka, sprawne państwo.

Realizacji celów rozwojowych Strategii Rozwoju Kraju 2020 służyć ma 9 strategii zintegrowanych:

- Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r.”
- Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”
- Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020

- Strategia „Sprawne Państwo 2020”
- Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022
- Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020.

W zakresie ochrony środowiska kluczowymi dokumentami są: Strategia "Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r." (BEiŚ), „Strategia rozwoju transportu do 2020 roku” (SRT) oraz „Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020” (SZRWRiR).

Stwierdzono, że cele *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* są zgodne z celami i kierunkami interwencji ww. dokumentów. Ponadto cele *Programu* są zgodne z celami określonymi w pozostałych dokumentach strategicznych poziomu europejskiego, krajowego, wojewódzkiego oraz powiatowego.

Zakres przestrzenny prognozy dla projektu *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* jest ograniczony do granic administracyjnych powiatu chodzieskiego. Prognoza analogicznie do projektu programu ochrony środowiska swoim horyzontem czasowym sięga roku 2020.

Ze względu na swój charakter *Program Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* opisuje poszczególne założenia w sposób ogólny, poruszając szerokie spektrum zagadnień i obszarów związanych z ochroną środowiska powiatu. Sytuacja ta determinuje poziom szczegółowości sporządzonej prognozy oddziaływania na środowisko.

Przeprowadzając analizę potencjalnego oddziaływania *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* na środowisko przyrodnicze odniesiono się do poszczególnych zadań zaproponowanych w *Programie*. W stosunku do każdego przedsięwzięcia zaplanowanego w ramach *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne). Rozważono także potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzi oraz na obiekty zabytkowe.

Wdrożenie *Programu* nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska, a prawidłowa realizacja *Programu* przyniesie wymierny efekt ekologiczny, chociaż by poprzez podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Realizacja ww. projektu nie spowoduje ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym o wysokich walorach przyrodniczych, nie wpłynie negatywnie na obszary chronione, cenne przyrodniczo.

Negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze przedsięwzięć zawartych w *Programie* ograniczać się będzie w większości przypadków jedynie do etapu realizacji inwestycji (etapu prac budowlanych związanych z planowaną inwestycją), który wiąże się zazwyczaj z podwyższoną emisją hałasu, emisją spalin z maszyn budowlanych, czy też zwiększoną emisją pyłów. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o lokalnym charakterze. Na etapie eksploatacji oddziaływanie na środowisko będzie znikome, prawdopodobnie mniejsze w stosunku do stanu obecnego.

Oddziaływania skumulowane będą związane z jednoczesną realizacją w kilku zadań w tym samym czasie, na sąsiadujących terenach (akumulacja wpływów w czasie i przestrzeni). Związane będą z okresowym zwiększeniem hałasu i zanieczyszczenia powietrza związanego z etapem prac budowlanych. Należy jednak podkreślić, że natężenie i zakres przewidywanych oddziaływań skumulowanych będą niewielkie. Będą to oddziaływania krótkoterminowe, ograniczone do czasu trwania prac budowlanych.

Nie zidentyfikowano oddziaływań skumulowanych wynikających z realizacji innych programów lub planów na tym terenie, w tym samym czasie.

Oddziaływania wtórne zachodzących najczęściej w sytuacji wzrostu jednej emisji, powstającej w związku z ograniczeniem innej. Określenie wtórnych oddziaływań w makroskalowych prognozach, sporządzanych na potrzeby dokumentów strategicznych, biorąc pod uwagę ich zasięg oraz stopień ogólności, jest albo w ogóle niemożliwe, albo obarczone zbyt dużą niepewnością, jak również niecelowe na tak wczesnym etapie planowania.

Zadaniem prognoz, wykonywanych na najwcześniejszym etapie planowania i podejmowania decyzji, jest przede wszystkim zidentyfikowanie możliwości wystąpienia oddziaływań na środowisko oraz określenie ich przybliżonej siły i kierunku, po to by umożliwić skorygowanie celów i założeń rozpatrywanego dokumentu, aby jego potencjalne oddziaływania negatywne (zwłaszcza te najsilniejsze) mogły ulec zmniejszeniu, a oddziaływania pozytywne (zwłaszcza te najsłabsze) zwiększeniu.

Większość z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* wymagać będzie przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych. W związku z tym przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych. Dla części zadań ze względu na ich bardzo ogólny charakter nie można było jednoznacznie określić wpływu na środowisko.

Prognoza proponuje szereg działań minimalizujących potencjalnie negatywne skutki realizacji *Programu*. Są to działania organizacyjne i techniczne, których realizacja może zminimalizować potencjalnie negatywne oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji.

Zestawienie oddziaływań ustalonych w prognozie dla poszczególnych zadań określonych w *Programie* zawiera załączona tabela. Podsumowanie to przedstawia końcowy, sumaryczny wpływ planowanych inwestycji na komponenty środowiska, człowieka oraz dobra kultury.

3. OPINIE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW

Zgodnie z art. 53 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Organami właściwymi dla *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* są Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu.

Starosta Chodzieski, reprezentowany przez Pana Roberta Siudaka, pismem z dnia 19 kwietnia 2016 roku zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020*.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 25 maja 2016 roku (znak: WOO-III.411.195.2016.MM.2) uzgodnił zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020*.

Starosta Chodzieski, reprezentowany przez Pana Roberta Siudaka, pismem z dnia 19 kwietnia 2016 roku zwrócił się do Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020*.

Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu pismem z dnia 9 maja 2016 roku (znak: DN-NS.9012.634.2016) wydał opinię sanitarną uzgadniającą zakres informacji zawartych w prognozie.

W opinii obu ww. organów zakres prognozy oddziaływania na środowisko dla *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy.

Zgodnie z art. 54. ust. 1, w związku z art. 57 ust. 1 pkt. 2 i art. 58 ust. 1 pkt. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, regionalny dyrektor ochrony środowiska i wojewódzki inspektor sanitarny opiniuje projekty programu ochrony środowiska na szczeblu lokalnym wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. *Program Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* oraz prognoza oddziaływania dokumentu na środowisko podlega opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu.

Starosta Chodzieski, reprezentowany przez Pana Roberta Siudaka, pismem z dnia 8 września 2016 roku zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o zaopiniowanie projektu *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 11 października 2016 roku (znak: WOO-III.410..674.2016.PW.1) zaopiniował projekt *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Starosta Chodzieski, reprezentowany przez Pana Roberta Siudaka, pismem z dnia 8 września 2016 roku zwrócił się do Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu o zaopiniowanie *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu pismem z dnia 30 września 2016 roku (znak: DN-NS.9012.1413.2016) zaopiniował pozytywnie projekt *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

4. UWAGI I WNIOSKI ZGŁOSZONE PODCZAS KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Projekt *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został udostępniony społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Starosta Powiatu Chodzieskiego w ogłoszeniu poinformował o opracowywaniu *Programu* oraz o możliwości zapoznania się z treścią dokumentu i wnoszenia uwag.

Ogłoszenie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Chodzieży oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Chodzieży w dniach od 14 września 2016 roku do 4 października 2016 roku.

Do projektu *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* nie zostały wniesione żadne uwagi.

5. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, JEŻELI ZOSTAŁO PRZEPROWADZONE

Postępowanie transgraniczne nie było wymagane i nie zostało przeprowadzone. Ze względu na zasięg przestrzenny obszaru objętego *Programem Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020* i stosunkowo znaczną odległością powiatu od granic państw ościennych skutki realizacji założeń *Programu* nie będą miały znaczenia transgranicznego.

Organy opiniujące prognozę oddziaływania na środowisko (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska i Wojewódzki Inspektor Sanitarny) nie wniosły w tym zakresie zastrzeżeń.

6. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Zgodnie z wymogami dyrektyw proponuje się prowadzenie monitoringu efektów realizacji założeń *Programu* w zakresie opisanym poniżej.

Celem monitoringu jest opisanie zmian stanu środowiska w wyniku realizacji założeń *Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020*, sprawdzenie czy założone środki łagodzące przyniosły spodziewany efekt. W tym celu należy wykorzystać funkcjonujący na terenie powiatu system monitoringu środowiska przyrodniczego prowadzony przez różne instytucje.

W powiecie chodzieskim monitoring jakości środowiska realizowany jest w ramach monitoringu regionalnego województwa wielkopolskiego i prowadzony jest przez Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Monitoring efektów realizacji założeń *Programu Ochrony Środowiska* powinien obejmować wskaźniki presji na środowisko i stanu środowiska, a także wskaźniki społeczno-ekonomiczne.

Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko:

- stan jakości powietrza atmosferycznego w powiecie - wielkość emisji zanieczyszczeń ze źródeł grzewczych i komunikacyjnych do atmosfery;
- jakość wód stojących, płynących i podziemnych, jakość wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej;
- uciążliwość hałasu, przede wszystkim komunikacyjnego.

Wskaźniki społeczno-ekonomiczne:

- poprawa stanu zdrowia obywateli, mierzona przy pomocy takich mierników jak długość życia, spadek umieralności niemowląt, spadek zachorowalności.

Należałoby by także okresowo kontrolować stan techniczny nawierzchni dróg i chodników. Ponadto należy monitorować proces wdrażania *Programu* poprzez określenie jednostek odpowiedzialnych za wdrożenie poszczególnych zadań, częstotliwość monitorowania realizacji zadania, status i problemy związane z realizacją zadania.

Załącznik 1. Zestawienie oddziaływań na środowisko zadań proponowanych do realizacji Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020 - zadania własne

L.P.	WYSZCZEGÓLNIENIE	ŁUDZIE	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	ZWIERZĘTA	ROŚLINY	WODA	POWIETRZE	POWIERZCHNIA ZIEMI	KRAJOBRAZ	KLIMAT	ZASOBY NATURALNE	ZABYTKI DOBRA MATERIALNE
Ochrona klimatu i jakość powietrza												
1.	Termomodernizacji 8 budynków Powiatu Chodzieskiego tj.: - Budynek C Starostwa Powiatowego ul. Wiosny Ludów 14a, 64-800 Chodzież; - Budynek Powiatowego Urzędu Pracy, ul. Składowa 3, 64-800 Chodzież; - Młodzieżowego Domu Kultury w Chodzieży, ul. Staszica 17A, 64-800 Chodzież; - Budynek Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii, Studzieniec 27, 64-800 Chodzież; - Budynek Domu Pomocy Społecznej, ul. Ujska 47, 64-800 Chodzież; - Budynek główny Domu Dziecka w Szamocinie, ul. Staszica 4, 64-820 Szamocin; - Budynek biurowy Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych, ul. Staszica 3, 64-820 Szamocin.	+	0	-/+	0	0	-/+	-/+	-/+	+	0	0
Edukacja												
2.	Przeprowadzenie etapu powiatowego Olimpiady ekologicznej Subregionu Północnej Wielkopolski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

źródło: opracowanie własne

Załącznik 2. Zestawienie oddziaływań na środowisko zadań proponowanych do realizacji Programu Ochrony Środowiska dla powiatu chodzieskiego na lata 2017-2020 - zadania monitorowane

L.P.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludzie	Różnorodność Biologiczna	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia Ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby Naturalne	Zabytki i dobra Materialne
Ochrona klimatu i jakoś powietrza												
1.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	+	0	-/+	0	0	-/+	-/+	-/+	+	0	0
2.	Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Budzyń	+	+	+	+	+	-/+	+	+	+	+	+
3.	Termomodernizacja remiz OSP na terenie Gminy Budzyń	+	0	-/+	0	0	-/+	-/+	-/+	+	0	0
4.	Wymiana oświetlenia drogowego na energooszczędne	+	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0
5.	Realizacja zadań określonych w opracowywanym Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Szamocin	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6.	Budowa rozproszonych odnawialnych źródeł energii na budynkach użyteczności publicznej oraz na budynkach i budowlach zarządzanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Szamocinie.	+	0	+/-	+	+	+	0	+	+	+	+
7.	Budowa ścieżek rowerowych Szamocin - Młynary, Kocie Doły - Smolary	+	+	+	+	+	-/+	+	+	+	+	+
8.	Termomodernizacja budynku po przedszkolu przy ul. Smolary, budynek po szpitalu	+	0	-/+	0	0	-/+	-/+	-/+	+	0	0
9.	Sukcesywna modernizacja oświetlenia miejskiego oraz uwzględnianie ledów przy projektowaniu nowych inwestycji drogowych	+	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0
10.	Budowa ścieżek rowerowych (Lipiny IV etap)	+	+	+	+	+	-/+	+	+	+	+	+
11.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Margońska Wieś (dojazd do terenów inwestycyjnych)	+	-/0	0	0	0	-/+	-/0	-/+	0	0	0
12.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Klotyldzin (ul. Rutki)	+	-/0	0	0	0	-/+	-/0	-/+	0	0	0
13.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Sułaszewo	+	-/0	0	0	0	-/+	-/0	-/+	0	0	0
14.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Tereska	+	-/0	0	0	0	-/+	-/0	-/+	0	0	0
15.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Kowalewo - Próchnowo	+	-/0	0	0	0	-/+	-/0	-/+	0	0	0
16.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Dębiniec - Lipiniec	+	-/0	0	0	0	-/+	-/0	-/+	0	0	0

L.P.	WYSZCZEGÓLNIENIE	LUDZIE	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	ZWIERZĘTA	ROŚLINY	WODA	POWIETRZE	POWIERZCHNIA ZIEMI	KRAJOBRAZ	KLIMAT	ZASOBY NATURALNE	ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE
Gospodarowanie wodami												
17.	Modernizacja pompowni Józefowice i Antoniny	0	-/+	-/+	-/+	+	-/+	0	0	0	0	0
18.	Rewitalizacja szlaku żeglownego Kanału Bydgoskiego i Noteci Dolnej skanalizowanej (od km 14,8 do km 176,2) do parametrów drogi wodnej II klasy	0	-/+	-/+	-/+	+	-/+	0	0	0	0	0
19.	Modernizacja budowli hydrotechnicznych na drodze wodnej Noteci Dolnej skanalizowanej od km 38,9 do km 176,2	0	-/+	-/+	-/+	+	-/+	0	0	0	0	0
Gospodarka wodno-ściekowa												
20.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Budzyń	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
21.	Budowa przydomowych oczyszczalni na terenie Gminy Budzyń	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
22.	Remont oczyszczalni ścieków w Szamocinie	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
23.	Budowa przydomowych oczyszczalni lub zbiorowych na terenach zabudowy rozproszonej	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
24.	Modernizacja hydroforni w Margoninie	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
25.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Margoninie	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
26.	Modernizacja sieci kanalizacyjnej	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
27.	Rozbudowa sieci wodociągowej (podłączenie mieszkańców wsi Radwanki, Studźce i Adolfowo)	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
28.	Dotacje do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i utylizacji płyt cementowo-azbestowych (eternitu)	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
29.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Podanin Osiedle Barwne	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
30.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Oleśnicy - os. Bajkowe	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
31.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Ratajach - os. Leśna Polana	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
32.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej Studzieniec - os. Przylesie	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
33.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Zacisznej w Studzieńcu	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0

L.P.	WYSZCZEGÓLNIENIE	LUDZIE	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	ZWIERZĘTA	ROŚLINY	WODA	POWIETRZE	POWIERZCHNIA ZIEMI	KRAJOBRAZ	KLIMAT	ZASOBY NATURALNE	ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE
34.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Konstantynowie	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
35.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Łąkowa, Kwiatowa, Makowa w Chodzieży	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
36.	Budowa przepompowni ścieków	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
37.	Rozbudowa kan. sanitarnej - kanały boczne gmina Chodzież	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
38.	Rozbudowa sieci wodociągowej - Podanin - os. Barwne	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
39.	Rozbudowa sieci wodociągowej - Studzieniec - os. Przylesie	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
40.	Rozbudowa sieci wodociągowej w Ratajach - os. Leśna Polana	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
41.	Rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowej w Oleśnicy	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
42.	Rozbudowa sieci wodociągowej w Oleśnicy - os. Bajkowe	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
43.	Rozbudowa sieci wodociągowej w Stróżewie - etap II	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
44.	Budowa sieci wodociągowej w Konstantynowie	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
45.	Wymiana przyłączy wodociągowych na terenie miasta Chodzież	+	+	0	-/0	+	0	-/+	N	0	0	0
Gospodarka odpadami i zapobiegania powstawania odpadów												
46.	Budowa PSZOK w Budzynie	+	+	+	+	+	+	-/+	-/+	+	+	0
47.	Likwidacja bomby ekologicznej w miejscowości Brzekiniec (odpady inne niż komunalne)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
48.	Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych	+	+	+	+	+	+	-/+	-/+	+	+	0
49.	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	+	+	+	+	+	+	-/+	-/+	+	+	0
50.	Dotacje do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i utylizacji płyt cementowo-azbestowych (eternitu)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
51.	Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Sułaszewie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0

L.P.	WYSZCZEGÓLNIENIE	LUDZIE	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	ZWIERZĘTA	ROŚLINY	WODA	POWIETRZE	POWIERZCHNIA ZIEMI	KRAJOBRAZ	KLIMAT	ZASOBY NATURALNE	ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE
52.	Badania monitoringowe składowiska odpadów komunalnych w Sułaszewie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
Zasoby przyrodnicze												
53.	Nasadzenia drzew przy drogach publicznych oraz na terenach zieleni (skwery, zieleńce)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
54.	Nasadzenia drzew na terenach stanowiących własność Gminy Margonin	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Zagrożenia poważnymi awariami												
55.	Wsparcie systemu ratownictwa chemiczno-ekologicznego i służb ratowniczych Województwa Wielkopolskiego na wypadek wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii poprzez zakup samochodów dla OSP w ramach KSRG - etap I	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Edukacja												
56.	Kształtowanie postaw proekologicznych mieszkańców Gminy Budzyń	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
57.	Edukacja ekologiczna	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

źródło: opracowanie własne